

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ринку вулиця Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передаплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ВІТАЙТЕ ДЕЛЕГАТИ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ!

Вчора в великій залі Українського Робітничого Дому в Вінніпегу розпочалися наради Сьомого З'їзду Товариства Українських Робітничо-Фармерських Дім. Делегати й делегатки приїхали з цілої Канади від Монреалю аж до Ванкуверу. Приїхали — не пані і не від панських організацій, але робітники й фермери, що власними мозолями заробляють собі шматок хліба і одночасно добувають скалу темноти, невідомості й деморалізації серед працюючих, пробиваючи їм шлях до світлого майбутнього — приїхали, як представники таких-до світлих сил, організованих, спаяних одним духом, однією волею і одним стремлінням; приїхали щоб порадитися, обговорити, вирішити а потім перевести в життя плани дальшої організаційно-освітньої праці серед українських робітників і фермерів в Канаді.

Приїхали робітничі делегатки від відділів Жіночої Секції ТУРФДім, які спільно засядуть з робітниками і фермерами над обговоренням всіх організаційних питань, а питання Жіночої Секції з'окрема, здійснення яких привело б на слідуочий з'їзд ТУРФДім і представниць фермерських жіночих організацій.

Приїхали працівники ради над своєю організацією, над злукою робітників і фермерів, над злукою всіх працюючих в одній могутній, непохитий класовий організації. Хай в освітній аде класовий! Хай в залоговий! — але в класовий! Хай в кооперативний! — але такі в класовий! — Хай у видавничий! — але оперативний! — але такі в класовий! Чи то організація дослжих, це раз і тисячу раз — в класовий! Чи то організація молодих, чи організація жінок, чи чоловіків, чи то школи неграмотних дослжих, чи школи дітей; чи то драматичні трупки, чи мандолинові оркестри — на всіх них одна печать: вони робітничо-фермерські, вони складаються з самих працюючих, перед ними одна мета — звільнити робітників і фермерів з капіталістичного визиску як з матеріального, так і з морального — отже вони класові.

Панам, підпанкам, панським наймитам між ними нема місця. Українець ти чи не Українець; пан з "природи", чи настигнений на панське копито — може ти й робітник або фермер, але тримаєш сторону панів — тоби нема місця між тими, що піклуються долею працюючих, поневолених, визискуваних, що боряться проти капіталістичного гнету.

Всімдесять правних делегатів прибуло на робітничо-фермерський з'їзд, що будуть радити цілий тиждень від 25. до 30. січня включно. Прибуло велике число гостей і представників братніх організацій, щоб радити над освітою, організацією, дітвичими школами, кооперативами, видавництвом, залоговою організацією.

Вони вже почали радити! І будуть радити цілий тиждень, а ті, що їх прислали, нетерпляче чекатимуть висліду цих нарад. Бо прибуття делегатів з Ванкуверу, Колмен, Келгари, Едмонтон, Ленюк, Дромгелер, Летбридж, Корбін, Вегрелів з одного боку; а з Монреалю, Торонто, Веланд, Ошава, Торонд, Тімміс, Савт Поркюпайн — з другого, це не прогулять. Це тисячі миль їзди звязаної з великими коштами. Шість днів посидіти за нарадами днями й вечорами — це не забава, а тяжка й відважна праця.

Семий раз від початку засновання ТУРФДім (на початку — СУРД) з'їхалися делегати й делегатки до цієї праці. Протягом кількох днів мають вони обговорити і ухвалити стільки, коло чого вистарчило б працювати цілий рік всім відділам і товариствам на місцях і організаціям в цілому. Праця Сьомого З'їзду ТУРФДім повинна, з одного боку, розширити діяльність організації на неорганізовані маси, а з другого — тісніше з'єднати, централізувати вже з'єднані в її рядах робітників і фермерів.

Праця зборів шерівців Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства повинна винайти шляхи кращого поширення робітничо-фермерської преси між загальною працюючих, винайти шляхи до кращого забезпечення своєї преси фінансово, як також подумати над кращим і більшим приміщенням для неї. Наша преса душить вже в невеликій пивниці і при найкращих зусиллях вона не може розвинути своєї роботи в ногу з вимогами наших організацій і українських працюючих мас взагалі.

Конвенція Робітничого Залогового Товариства повинна порадити над планами масового притягання до рядів Р.З.Т. українського робітництва і фермерства, бо ця організація потрібна для працюючих від час їх життя, а для їх родичів після смерті своїх членів. Чим більша числом буде ця організація, тим більша користь буде з неї для робітництва.

Товариші делегати й делегатки! Ви свідомі того, яке завдання Ви взяли на себе і яку відповідальність несете перед тими, що Вас на ці з'їзди прислали!

То-ж до праці! До розумної, солідарної праці без лишніх балачок, без упереджень, маючи на меті: зміцнення робітничо-фермерських організацій, піднесення освіти їх членів і членкинь, поширення робітничо-фермерської преси і забезпечення майна організації в її власних руках — маючи на меті відвальність і вагу накладених на Вас вашими організаціями обов'язків — маючи на меті звільнити працюючих з кігтів капіталізму!

При праці над цими завданнями ми щиро Вас вітаємо! Хай живе Товариство Українських Робітничо-Фармерських Дім!

Хай живе і розвивається робітничо-фермерська преса!
 Хай живе Робітничо-Залогове Товариство!
 Хай живе злука робітників і фермерів!

Хай живуть працівники — делегати й делегатки цих організацій, що зібрані в цій Канаді в залі Українського Робітничого Дому в Вінніпегу!

Хай живе солідарність і єдність працюючих цілого світа!

ЄДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНО.

Харківські "Вісті" з 1. січня п. р. містять садиуючу статтю з приводу 14-го з'їзду Р.К.П.: Закінчився з'їзд лєнінського міліона, після майже двох тижнів напруженої пильної роботи.

Зробити в короткій статті підсумки цього з'їзду — просто нема фізичної змоги. В житті Радянського Союзу та й усього світового соціалістичного руху з'їзд цей являє собою подію епохального характеру і підсумки йому підводитиме історія.

Але вже й нині можна сміливо твердити, що після Жовтня нічого в революції не було більш поважного й глибокого.

Жовтень починав нову добу в історії людства. Вісім років після Жовтня ми, головним чином, відстоювали саму пролетарську революцію і її здобутки. Під геніальним керівництвом Лєніна ми такі відборили своє місце під сонцем і під повсякчасною атакою з боку капіталістичного оточення почали навпомаки, ще непевнено відбудовувати народне господарство Лєніновим шляхом непа. Несподівано хуткий темп успіхів на цьому шляху, те, що ми підходимо до передового рівня в господарстві, поставив радянську владу перед всевітнім-історичним завданням будівництва соціалізму.

Разом з тим і загальне міжнародне становище — нерозв'язані противність між капіталістичними державами, як також і наростаючий революційний сил і настроїв робітництва в кожній з них — обертають нашу тимчасову передлику в цілий більше-менше довготривалий період передлики.

З обох цих фактів 14. з'їзду

Р.К.П. мусів зробити конкретний висновок. І висновок цей — резолюція з політичного докладу ЦК. — раз на завжди засуджуючи вагання й зневіру в сили робітничої класи і в здатність її будувати соціалізм на ділі, констатуючи наступ тривалого періоду будівництва і ствержуючи яснй й недовіжні Лєнінові шляхи цього будівництва, — вводить нас в добу, хвч як і перше, напруженої, але вже одним напрямком орієнтованої й консолідованої роботи.

З'їзд вводить нас у цю добу під прапором зміцнення лєнінізму. Палкі дебати з глибоким обговоренням основ цієї творчої науки революції пролетаріату виявили поважні розходження в розумінні її основних засад. Ці розходження довели, що партія до цього моменту перебувала під укрітою небезпек порушення єдності, і виступ лєнінградської опозиції на весь зріст поставив питання про затримання єдності. Небезпеку треба було убити в корені, і ідейний провал лєнінградської делегації на з'їзді виконав цю роботу на 90%. Однодушне приєднання до лінії з'їзду з боку партії, як воно виявилось в постановках місцевих активів її ще під час з'їзду, численні протести проти поведінки лєнінградської делегації в самим Лєнінграді — доробило справу забезпечення єдності на решту 10%.

І нині можна сказати, що партія, спескавшись внутрішнього шляху лєнінізму що до перспектив соціалістичного будівництва, вперше стає остаточно — ідейно і організаційно — єдиною, єдиною для роботи протягом тої нової доби, що нині відкривається перед нами.

роблятися, час жити "по культурному", культурною державою. От девіз дрібномишанства і його керівника — інтелігенції.

Крок Смал-Стоцького "Діло" назвало підлим. Дмитро Лєвицький з піною на устах накидається на самозванця професора, що посмів приступити до переговорів від української суспільності. Зовсім слушно. І підлий і злочинний. Ні українські робітники, ні українські селяне Смал-Стоцькому мандату не давали і за кожне слово, складене від його імені, він отримує належну відплату з пролетарської долони.

Але хто обурюється на Смал-Стоцького? Хто про це говорить? Пане Лєвицький,

треба правду говорити до кінця, геть усе треба сказати. А хто вчора ще ходив до лєвицького воеводи і благав мило-сердя? Хто оббивав пороги кабінету прем'єра Грабського на зорі його упадку? "Яке іхало, таке здібалю" — каже наше прислів'я. Не лише один Смал-Стоцький "не від свиней і читати вміє", всі ви добре знаєте ту пісенку, що зветься українсько-польська угода. Не лише один Смал-Стоцький підлий зрадник: таким як він — на галицькому піемонті несть кінци. Від Смал-Стоцького до УНДО одна дорога і вона веде до Варшави. Вірні тирольці з кресів, угодою хочете урятувати наряд від мук?

"Gwalt gwaltem sie oedeiska!"
 К. Гак.

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА УГОДА.

Західно-український націоналістичний табор зробив ще один поворот в бік угоди. Наглядним показником цього є недавня "заява лєвицького" прасової емігрантської професури та їх лєвицьких "колег", складена за підписом д-ра Романа Смал-Стоцького по адресі "його екс-целенті" міністра Станіслава Грабського. В яній цій читавмо між іншим:

"Стоячи на становищі польської державності", галицько-українські вчені заявляють, що вони "готові працювати з урядом для добра держави та обох народів".

Коротко та ясно. Вся сметанка галицької клєрикальної науки: К. Студинський, О. Колєсса, С. Рудницький, С. Дієвський, В. Вергановський, І. Свєцицький і М. Кордуба "по довгій і ґрунтовній розвазі і в новій свідомості відповідальності, яку поносять перед власною совістю, перед рідною наукою та своїм народом, рішили твердо станути на становищі польської державності та співпрацювати з польським урядом".

І коли так думають інтелігентські верхи, то чи-ж інше можуть думати й рішати інтелігентські низи, так світські як і духовні? Перші звязані за руки і ноги державними посадами, другі перебіжені в державних функціонерів, в результаті конкордату гр-католицької церкви та автокефалії православної церкви.

А всі та братія творить геловну підставу партії націоналістичного табору, в першу чергу УНДО. Чи-ж може ця остання знати якесь відмінне становище від становища "сервіляльної професури"? Хоч "Діло" намагається це заперечувати, то все таки факт остає фактом, що заяви правської професури та їх лєвицьких "колег" з Науковому Тов. ім. Шевченка є послідовним висновком цілої політики УНДО, котра цілий час промовчала шлях до угоди, а тепер починає її здійснювати. Бажання Бачинських, Даниловичів, Ядковичів і Твердохлібів набирають реальних форм.

Було-б зайвою річчю заставляти над причинами, котрі з неминучою konieczністю похують націоналістичний табор до угоди. Немає найменшого сумніву, що тут не малу роль віді-

дограє дух Лондону і Львокарна, який на горизонті галицького дрібномишанства написав апокаліптично-таємничі слова: "Світ, вертає до старих богів і старих ідолів". Версаль та його додатки, це дарунки, з якими ви мусите піршитися во віки віків". Вкінці сучасна Польща, опинившись у великанській економічній руїні, наслідком чого зростає щораз більше недоволення працюючих мас, рада не рада мусить стремити до певного порозуміння з буржуазними верствами поневолених націй, щоби в купі з ними боротися зі спільним ворогом.

Жидівсько-польська угода, це був перший крок до такого порозуміння. Чому-ж по ній не має прийти українсько-польська угода? Що ці остання доаріває, цього найвіркішим доказом є заява галицьких учених. Як-би там УНДО і його геніальні політики не старалися і на цей раз поєновати крок галицьких учених порушенням дисципліни, то в нас, для них, може бути тільки одна рада, щоби вони якнайскорше поспішили на ці угодовські хрестини.

Звичайно, коли йде мова про українсько-польську угоду, то вона повстане на далеко скромніший підставі, як жидівсько-польська угода. Для побожного галицького дрібномишанства багато й не потрібно. Яка не будь посада, кілька шпід з "руською" викладовою мовою, вікни який небудь інститут, як не в Кракові, то най і в Пацікові — от і все. Він навіть вдовольниться самим "християнським духом", бо слухайте, що жадають від польського уряду галицькі вчені: "В глибокому рєконанні, що добро та майбутність українського народу лежить в вихованні його молоді на засадах християнської науки, на засадах правосуддя і на ідеалах західної демократичної шпівлізації, віримо, що засади ці можуть бути здійснені в Польській Річпосполитій, де живе кількамільйонний відлам української суспільності, котрої судьба звязана зі судьобою цієї держави".

Скромні мають жадання галицько-руські вчені. Можемо їх потішити, що їх надії вповні оправдаються. Що-як-що, але християнсько-католицького духа в Польщі є дуже багато і воно його може щедрь роздавати.

ТИРОЛЬЦІ... АЛЕ "З КРЕСІВ".

Коліс австрійський цар не міг спокійно спати, коли при його ліжку не стояв на варті галицький Русин. За вірні служби австрійській династії в момент революційної бурі 1848 року, що грозила повернути царський трон, галицький "піемонт" отримав почесну назву "тирольців сходу".

Нині галицька буржуазія летить на рятуючій польської шляхти, що в корчах фінансової конвульсії вє вєтєря в передпокої західного капіталу з благанним допомогти їй. Польща помічників і фабрикантів в агонії економічної кризи. Злотий великими кроками летить стрімголов у прірву. Промисловість борчитьсє, 600 тисяч безробітних вишши на вулицю з категоричним домаганням "хліба й праці". Сімдесять тисяч голодних рук Лодзі добираються до горла фабрикантів. Робітничка клєса демонструє по містах і містечках нинішньої Польщі. Соціал-патріот Морачевскі хворіє. Його міністерство праці насилає поліційні загони на безробітних демонстрантів. Ліскає сталь поціщів, летєтьсє робітничка кров...

Смал-Стоцький побіг в Варшаву на покліи. Український патріот, учений професор заяснив піддержку польському урядові (західні капіталісти цього не хочуть робити, не дають грошей, бо не довіряють внутрішній стійкості Польщі), а зокрема прирік допомогти міністерву освіти Станіславу Грабському в його культурно-просвітній праці — головним чином на кресках.

Так он як! Підтримка Грабському! Станіслав Грабскі гідний наслідник жорстоких предків колонізаторів і підонізаторів, в своїй варварській національній політиці знайде допомогу в українській інтелігенції! Найчорніший з чорних реакціонерів, приятель Бобаринських, що й до нині не визнає української національності і поліційними наказами та дефензивсько-шкільними циркулярами збиває всякий прояв культурного життя національ-

них меншостей під Польщею і безсоромно, в білий день, на очах культурного світу винищує духову цінність народної творчості, — найде піддержку в українських професорах, в "світлах" української культури і науки?!

Українська наука в катакомбах. Діти восьми мільйонів народу шукають знання і світла в підземеллі! Українська школа зачинена. Учителство відірвано від широких народних мас і десятками сотень загнано в далекі, глухі кутки Мазурщини, Познанщини і др.

От політика буржуазної Польщі, от робота міністра тертяря Станіслава Грабського, на чю ласку рахує українська дрібно-буржуазія, українська інтелігенція.

Як не дивно, але правдиво. Професор і адвокат — пара гнідих, що при каділі допів на чолі з Шептицьким пхують у безодню розшарпану, замучено країну і кидають її в пащу західного імперіалізму, Збанкрутувавши на всіх фронтах своєї політичної орієнтації, галицьке дрібно-мишанство з передовим своїм авангардом — інтелігенцією ставить ставку на буржуазну Польщу. Привієсь вже фронт боротьби (фразами, звичайно), час уже зговоритися і усталізуватися. Під гучними фразами оборони "цивілізації" перед "варварським" сходом, під покринкою "культурної місії" на порозі між "азійським" Сходом і "культурним" Заходом галицьке дрібно-мишанство продає себе як повія капіталістам ріжної масти для боротьби проти робітничої клєси, проти робітничо-селянських рєспублік. Класовий інстинкт бере верх над національною ідеологією. Класова солідарність пре до угоди з найлотишим вчєрашнім ворогом, що зробив цвинтариче з країни, що вивсав усі соки з трудящих мас. Українська буржуазія забуває про шибєнці, вилєтєлі її з пам'яті розстрєли, вона ослєпіла й не бачить тортур замучених по тюрмах борців...

Час влаштуватися, час до-

ПРИВІТ СЬОМУ З'ІЗДОВІ ТУРФДІМ.

Сам не знаю, як почати. Де-то може невдовлений з моїх фєйлетонів, бо в них говорилось не лише про наші добрі але й про злі сторони.

Можливо, що були одиниці, як між членами, так і бувшими членами нашої організації, які бажали-б дістати мене в свої руки та добре драгнути. Вони-б дуже але поступили, коли-б у них були, або й зараз є такі бажання.

Ці коротенькі фєйлетони, які викривали у наших організацій й поза ними добрі й злі сторони нашого соціального життя, були нічим іншим, як лише спробою товариської критики. З них ми найліпше могли перекозатися, чи всі наші члєни і члєнкині зрозумі-

ли, що таке критика та чи були на стільки свідомими, аби її вдержати.

І я уважаю, Товариші Делегати і Делегатки, що мені нема чого Вас боятися. Думаю, що могу сміло зайти на Ваші наради, бо й самі Ви з'їхали лише на те, аби все добре पु-скати дальше вперед, а зле направити на добре.

З нагоди Сьомого З'їзду ТУРФДім пересилаю всім робітничо-фермерським делегатам і делегаткам ширий товариський привіт.

Старайтеся, Товариші і Товаришки, вирішити всі точки програми так, аби наша праця на всіх фронтах нашого духового і матеріального життя принесла нам бажані овочі.

Коли повернете зі з'їзду, то постарайтеся, втягнути до нашої організаційної праці тисячі тих українських робітників, фермерів, робітниць і фермерок, які ще находяться під впливом ворогів освіти й по-ступу.

Здобуваймо як найбільше нових сил до наших лав, але й не забуваймо також на слова великого пролетарського провідника Лєніна, який сказав: "Краще числом менше, а якістю вище".

Товариші й Товаришки! Перед нами ще дуже багато незакінченої й непочатої праці! Саме наше нудженне щоденне життя заставляє нас закінчити вже почату працю, а економічні відносини, серед яких живемо, наступають нам на п'яті та пхують до нової праці, до праці, якої ми ще не пробували, а лише маємо її на своїй програмі.

То-ж постараймося викінчити вже почату працю та справити її вже раз на дієний шлях — вперед, постараймося також положити здорові й тривкі підвалини під нашу нову працю.

Хай-же не буде між нами нікого байдужного!

Проч з лїнівством і байдужністю!

Хай живе активність у наших організаціях, солідарна й шира та ідейна праця!

Всі до праці по своїх здібностях!

Я також з Вами.
 Сильвовергелєць.

АКТИВНІСТЬ НІМЕЦЬКИХ РОБІТНИКІВ ЗРОСТАЄ.

У фінансовій комісії райхстагу, в Німеччині, складеться проект заплати відшкодування колишнім королем і герцогами, що потерпіли від революції. Їм мають звернути палати, ліси, землі та маєтки взагалі на кількасот мільйонів доларів вартості.

Цим проектом обурєні працюючі маси Німеччини. В Німеччині є тепер 1,250,000 безробітних і уряд не має для них ні роботи, ні допомоги, а для королів і герцогів має майна на сотки мільйонів доларів.

З усіх округ Німеччини надходять повідомлення про масові демонстрації. Це свідчить, що активність робітників зростає. Гасла компартії, особливо-ж вимоги народним голосуванням вирішити справу повернення втрачт "колишнім державцям" знаходять відгук не тільки серед робітників соціал-демократів, а й серед робітників, що приєднуються до партії центру. Організація партії центру в окрузі Гельзенкірхєні ухвалила гостру резолюцію проти повернення державним втрачт і за вирішення питання народним голосуванням. Ця резолюція оголошено в місцевому органі партії центру "Гельзенкірхєр Сайтунг". Головний орган центру "Німєччина" на видному місті вмієти інструкцію ЦК компартії про змінення впливу комуністичних організацій серед робітників центру і застерігає цих останніх не піддаватися підбурюванню комуністів.

КНИЖКИ ЯК ДАРУНОК ДЛЯ НЕМОВЛЯТ.

Істне старий народний пере-суд спільний численним народом, що для щастя дитини треба при її народинах дати їй якийсь дарунок. Це звичайно обов'язок кумів та кум. Велиське населєння Англії кладе немовлятам у колиські кліщі, в Ірландії — стязку з жіночого во-лєсса, в Румунії в'язуть дитини стязку на рамени, в інших кладуть мідяний гріш до першої купелі. Найцікавіший є шведський звичай: під голову новонародженої дитини кладуть книжку, щоби швидко навчилась читати.

Подожуч що новинку, лєвицьке "Діло" каже:

Як-би цей звичай поширено в нас, з тим, що книжка мусить бути нова, то наша книжкова продукція збільшилась-би бодай паралельно із зростом населєня.